

Teza: wyrok karny a orzeczenie dyscyplinarne

Orzeczenie sądu dyscyplinarnego przy jednoczesnym uprzednim skazaniu przez sąd powszechny, nie narusza, wbrew twierdzeniom obwinionego radcy prawnego, zakazu ponownego skazania za to samo przestępstwo.

Sygn. akt WO-13/16

ORZECZENIE

Dnia 24 sierpnia 2016 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny w Warszawie w składzie następującym:

Przewodniczący SWSD Zbigniew Wojciechowski

Sędziowie: SWSD Magdalena Szcześniak

SWSD Bożena Stradowska - Adamska - sprawozdawca

Protokolant: Kamila Kamińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego r. pr. Lecha Ciarkowskiego po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 sierpnia 2016 r.

sprawy radcy prawnego E. W.

obwinionego z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z

2010 r., Nr 10, poz. 65 ze zm.) w zw. z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w Koszalinie z dnia 23 stycznia 2013 r., sygn. akt D3/12.

orzeka:

- 1) utrzymuje w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w Koszalinie z dnia 23 stycznia 2013 r.;
- 2) zasądza od obwinionego koszty postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w kwocie 5.000 zł (słownie: pięć tysięcy zł).

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 19 stycznia 2011 r. Zastępca Prokuratora Rejonowego w Koszalinie poinformował dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w Koszalinie, na podstawie art. 21 § 2 k.p.k., iż w dniu 18 stycznia 2011 r. wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów r. pr. E. W. o czyn z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (k. 1 akt). Pismem z dnia 22 marca 2011 r. poinformowano o skierowaniu do Sądu Rejonowego w K.aktu oskarżenia przeciwko r. pr. E. W. (k. 4 akt).

Postanowieniem z dnia 12 maja 2011 r. (sygn. akt RD 6/11) Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Koszalinie, na podstawie art. 303 k.p.k. w zw. z art. 325e § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, postanowił wszcząć dochodzenie o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (k. 8 akt). Postanowieniem z dnia 12 maja 2011 r. dochodzenie zawieszono na podstawie art. 22 § 1 k.p.k. w zw. z art. 67 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, do czasu zakończenia postępowania karnego (k. 10 - 11 akt).

Wyrokiem z dnia 22 grudnia 2011 r. (sygn. akt (...)) Sąd Rejonowy w S. uznał oskarżonego E. W. za winnego tego, że w okresie od 30 sierpnia 2010 r. do 8 października 2010 r. w K., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pełniąc funkcję v - ce prezesa Stowarzyszenia (...) w K. i będąc osobą uprawnioną do dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku bankowym ww. stowarzyszenia, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w łącznej kwocie 102000,00 zł, poprzez ich wypłatę z konta bankowego stowarzyszenia (...) w banku (...) spółka akcyjna w ten sposób, że w dniu 30 sierpnia 2010 r. wypłacił kwotę 15000,00 zł, 6 września 2010 r. 30000,00 zł, 8 września 2010 r. 25000,00 zł, 9 września 2010 r. 10000,00 zł, 13 września 2010 r. 10000,00 zł, 20 września 2010 r. 3000,00 zł, 24 września 2010 r. 3000,00 zł i 8 października 2010 r. 6000,00 zł, czym działał na szkodę Stowarzyszenia (...) w K., kwalifikując ten czyn jako występki z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to, na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 - 3 k.k., skazał oskarżonego na karę roku pozbawienia wolności oraz wymierzył 50 stawek dziennych grzywny w kwocie po 40 zł każda. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności na okres 3 lat próby. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez zapłatę na rzecz Stowarzyszenia (...) w K. kwoty 18773,01 zł. Na podstawie art. 44 § 1 k.k. orzeczono o przepadku dowodów rzeczowych opisanych w wykazie Nr (...) i na k. 66 - 67 akt sprawy pod poz. 1 - 9, w postaci historii rachunku bankowego i potwierdzeń wykonania dyspozycji z rachunku bankowego nr (...), poprzez pozostawienie w aktach sprawy. Zasądzono nadto od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym opłatę w kwocie 580,00 zł (k. 28 - 28 verte akt). Wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2012 r. (sygn. akt (...)) Sąd Okręgowy w (...) utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelacje oskarżonego oraz jego obrońcy za oczywiście bezzasadne, zasądzając od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym opłatę w kwocie 580,00 zł (k. 29 akt).

Postanowieniem z dnia 12 czerwca 2012 r. Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Koszalinie, wobec zakończenia postępowania karnego prawomocnym wyrokiem, postanowił podjąć dochodzenie w sprawie RD 6/11 (k. 31 - 32 akt).

Postanowieniem z dnia 4 lipca 2012 r. Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Koszalinie, na podstawie art. 313 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, przedstawił r. pr. E. W. zarzut popełnienia czynu sprzecznego ze ślubowaniem radcowskim i zasadami etyki radcy prawnego polegającego na tym, że w okresie od 30 sierpnia 2010 r. do 8 października 2010 r. w K., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pełniąc funkcję v - ce prezesa Stowarzyszenia (...) w K. i będąc osobą uprawnioną do dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku bankowym ww. stowarzyszenia, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w łącznej kwocie 102000,00 zł, poprzez ich wypłatę z konta bankowego stowarzyszenia (...) w banku (...) spółka akcyjna w ten sposób, że w dniu 30 sierpnia 2010 r. wypłacił kwotę 15000,00 zł, 6 września 2010 r. 30000,00 zł, 8 września 2010 r. 25000,00 zł, 9 września 2010 r.

10000,00 zł, 13 września 2010 r. 10000,00 zł, 20 września 2010 r. 3000,00 zł, 24 września 2010 r. 3000,00 zł i 8 października 2010 r. 6000,00 zł, czym działał na szkodę Stowarzyszenia (...) w K., tj. popełnił czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za co został skazany przez Sąd Rejonowy w S. prawomocnym wyrokiem skazującym z dnia 22 grudnia 2011 r. (sygn. akt (...)), utrzymanym wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 20 kwietnia 2012 r. (sygn. akt (...)), czym wyczerpał dyspozycję przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (k. 45 - 46 akt). Treść postanowienia ogłoszono obwinionemu 4 lipca 2012 r., który po pouczeniu (k. 47 akt) nie żądał pisemnego uzasadnienia postanowienia (k. 46 akt).

W dniu 4 lipca 2011 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Koszalinie przesłuchał obwinionego, który wyjaśnił, iż zrozumiał treść zarzutów, nie przyznając się do popełnienia zarzucanych przewinień dyscyplinarnych. Obwiniony twierdził, iż wyroki zostały wydane z rażącym naruszeniem prawa z uwagi na to, że nie przeprowadzono szeregu dowodów potwierdzających jego niewinność, wadliwie ustalając, iż stowarzyszenie (...) poniosło szkodę. Obwiniony wskazywał, iż ówczesny prezes zarządu stowarzyszenia (...) wprowadziła w błąd Ministra Pracy poprzez twierdzenie, iż stowarzyszenie dokonało szeregu prac i czynności, które zostały objęte dotacją, a które w rzeczywistości nie zostały wykonane i w ten sposób doszło do wyłudzenia dotacji z Ministerstwa. Obwiniony twierdził, iż w postępowaniu karnym nie znaleziono żadnego dowodu na to, że przywłaszczył sobie opisywane środki pieniężne, włączył je do swojego majątku lub majątku osoby trzeciej, uznając wyroki za niesprawiedliwe, niezgodne z rzeczywistością informując, iż złożył

skargę do Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu. Wobec powyższego obwiniony nie czuł się w żaden sposób winny naruszenia zasad Etyki Kodeksu Radcy Prawnego oraz ślubowania radcowskiego za czyny, które nie dotyczyły wykonywania przez niego zawodu radcy prawnego, zobowiązując się do dostarczenia, w terminie 14 dni, dokumentów o których wspomniał w przesłuchaniu (k. 48 - 50 akt).

W dniu 4 września 2012 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Koszalinie skierował do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Koszalinie, na podstawie art.

68¹ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec r. pr. E. W. o to, że w okresie od 30 sierpnia 2010 r. do 8 października 2010 r. w K., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pełniąc funkcję v - ce prezesa Stowarzyszenia (...) w K. i będąc osobą uprawnioną do dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku bankowym ww. stowarzyszenia, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w łącznej kwocie 102000,00 zł, poprzez ich wypłatę z konta bankowego stowarzyszenia (...) w banku (...) spółka akcyjna w ten sposób, że w dniu 30 sierpnia 2010 r. wypłacił kwotę 15000,00 zł, 6 września 2010 r. 30000,00 zł, 8 września 2010 r. 25000,00 zł, 9 września 2010 r.

10000,00 zł, 13 września 2010 r. 10000,00 zł, 20 września 2010 r. 3000,00 zł, 24 września 2010 r. 3000,00 zł i 8 października 2010 r. 6000,00 zł, czym działał na szkodę Stowarzyszenia (...) w K., tj. popełnił czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za co został skazany przez Sąd Rejonowy w S.prawomocnym wyrokiem skazującym z dnia 22 grudnia 2011 r. (sygn. akt (...)), utrzymanym wyrokiem Sądu Okręgowego w K.z dnia 20 kwietnia 2012 r. (sygn. akt (...)), czym wyczerpał dyspozycję przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. W uzasadnieniu postanowienia wskazano na przebieg postępowania karnego i treść wyjaśnień obwinionego podkreślając, iż w zakreślonym 14 - dniowym terminie obwiniony nie przedłożył dokumentów o których wspomniał w wyjaśnieniach i nie zgłosił innych wniosków dowodowych na swoją obronę. Z uwagi na powyższe Rzecznik Dyscyplinarny przyjął za swoje ustalenia sądów powszechnych uznając je za wiarygodne i prowadzące wprost do wydania wyroku skazującego (k. 54 - 57 akt).

Pismem z dnia 6 listopada 2012 r. (sygn. akt D 3/12) obwiniony, w związku z zachorowaniem, na dowód czego nie przedłożył zwolnienia lekarskiego, wniósł o odroczenie rozprawy i wyznaczenie jej po dniu 17 listopada 2012 r. Nadto złożył wniosek o zawieszenie postępowania do czasu rozpoznania jego wniosku o wznowienie postępowania karnego, albowiem uważał, iż nie popełnił jakiegokolwiek przestępstwa, a w przypadku wznowienia postępowania odpadłaby podstawa prowadzenia postępowania dyscyplinarnego. Jednocześnie obwiniony wskazał, iż wystąpił do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Starsburgu w celu wykazania, że naruszono jego prawa do sprawiedliwego i bezstronnego sądu. Obwiniony podkreślił, iż przy wydaniu orzeczenia wnosił o uwzględnienie okoliczności, iż sąd karny nie orzekł zakazu wykonywania przez niego zawodu, nie działał w ramach działalności zawodowej radcy prawnego, a pokrzywdzony nie zgłaszał i nie zgłasza wobec niego żadnych zarzutów. Obwiniony wskazał, iż sąd dyscyplinarny, pomimo związania rozstrzygnięciem sądu karnego, mógł samodzielnie ocenić stopień społecznego niebezpieczeństwa jego czynu i wpływu samego faktu skazania wyrokiem karnym na wybór środków karnych (k. 99 - 100 akt).

Na rozprawę w dniu 7 listopada 2012 r. (k. 115 - 116 akt) obwiniony nie stawiał się, rozprawę odroczone do dnia 11 grudnia 2012 r.

Wnioskiem z dnia 7 grudnia 2012 r. (k. 119 akt) obwiniony wniósł o odroczenie rozprawy na dzień po 15 stycznia 2013 r., z uwagi na swój stan zdrowia, na dowód czego przedłożył zaświadczenie lekarskie (k. 120 akt), informując że nie stawia się na terminie rozprawy w dniu 11 grudnia 2012 r. Zarządzeniem z dnia 10 grudnia 2012 r. (k. 121 akt) zniesiono termin rozprawy wyznaczony na dzień 11 grudnia 2012 r., wyznaczając termin rozprawy na dzień 23 stycznia 2013 r.

Na rozprawie w dniu 23 stycznia 2013 r. obwiniony złożył wyjaśnienia w których wskazywał, iż nie popełnił zarzucanych mu czynów podkreślając, iż sąd dyscyplinarny nie może ponownie skazać go za ten sam czyn za który został skazany przez sąd karny. Sąd dyscyplinarny oddalił wniosek obwinionego o zwrócenie się do Sądu Apelacyjnego w S.o podanie, czy i kiedy będzie rozpoznany wniosek o wznowienie postępowania prezentując stanowisko, iż wniosek ten nie wniesie niczego nowego do sprawy i miał na celu jedynie przedłużenie postępowania. Strony nie zgłaszały wniosków dowodowych. Rzecznik Dyscyplinarny w całości podtrzymał wniosek o ukaranie r. pr. E. W., wnosząc o pozbawienie go, na podstawie art. 65 ust. 4

ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, prawa do wykonywania zawodu, podkreślając umyślność popełnionego przez radcę prawnego czynu, za który został prawomocnie skazany. Obwiniony podkreślał znaczenie wniosku o wznowienie postępowania twierdząc, iż nie zasługiwał na tak surową karę dyscyplinarną. Podkreślał również, iż choć sąd dyscyplinarny był związany ustaleniami sądu powszechnego, był niewinny i wnosił o orzeczenie kary łagodniejszej (k. 127 - 131 akt).

Orzeczeniem z dnia 23 stycznia 2013 r. (sygn. akt D 3/12) Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Koszalinie (zw. dalej OSD) uznał obwinionego r. pr. E. W. winnego zarzucanego mu czynu, polegającego na tym, że w okresie od 30 sierpnia 2010 r. do 8 października 2010 r. w K., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pełniąc funkcję v - ce prezesa Stowarzyszenia (...) w K. i będąc osobą uprawnioną do dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku bankowym ww. stowarzyszenia, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w łącznej kwocie 102000,00 zł, poprzez ich wypłatę z konta bankowego stowarzyszenia (...) w banku (...) spółka akcyjna w ten sposób, że w dniu 30 sierpnia 2010 r. wypłacił kwotę 15000,00 zł, 6 września 2010 r. 30000,00 zł, 8 września 2010 r. 25000,00 zł, 9 września 2010 r. 10000,00 zł, 13 września 2010 r. 10000,00 zł, 20 września 2010 r. 3000,00 zł, 24 września 2010 r. 3000,00 zł i 8 października 2010 r. 6000,00 zł, czym działał na szkodę Stowarzyszenia (...) w K., czym wyczerpał dyspozycję przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 3 i ust. 2b ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego wymierzono obwinionemu karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na okres lat 5 oraz dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na okres 5 lat.

Nadto obwinionego obciążono kosztami postępowania na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Koszalinie w kwocie 1533,00 zł (k. 132 - 133 akt). OSD ustalił powyższy stan faktyczny ustalając, że za popełnienie wyżej opisanego czynu, zakwalifikowanego jako występki z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., r. pr. E. W. został skazany wyrokiem z dnia 22 grudnia 2011 r. sygn. akt (...) przez Sąd Rejonowy w S., na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 - 3 k.k., na karę roku pozbawienia wolności oraz 50 stawek dziennych grzywny w kwocie po 40 zł każda. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. Sąd warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności na okres 3 lat próby. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez zapłatę na rzecz Stowarzyszenia (...) w K. kwoty 18773,01 zł. Na podstawie art. 44 § 1 k.k. orzeczono o przepadku dowodów rzeczowych opisanych w wykazie Nr (...) i na k. 66 - 67 akt sprawy pod poz. 1 - 9, w postaci historii rachunku bankowego i potwierdzeń wykonania dyspozycji z rachunku bankowego nr (...), poprzez pozostawienie w aktach sprawy.

Zasądzono nadto od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym opłatę w kwocie 580,00 zł (k. 28 - 28 verte akt). Wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2012 r. (sygn. akt (...)) Sąd Okręgowy w K. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelacje oskarżonego oraz jego obrońcy za oczywiście bezzasadne, zasądzając od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym opłatę w kwocie 580,00 zł (k. 29 akt). W uzasadnieniu WSD podkreślił znaczenie godności zawodu radcy prawnego i fakt podważenia przez obwinionego zaufania do zawodu oraz poniżenie w opinii publicznej.

W odwołaniu z dnia 11 marca 2013 r. obwiniony zaskarżył w całości orzeczenie z dnia 23 stycznia 2013 r., wnosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie od zarzucanego czynu, ewentualnie o znaczne złagodzenie wymierzonej mu kary zasadniczej. Nadto wniesiono o zawieszenie toczącego się postępowania do czasu prawomocnego zakończenia postępowania przed Sądem Apelacyjnym w S. w sprawie (...) o wznowienie postępowania karnego, zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w S. w sprawie (...), utrzymanym w mocy przez Sąd Okręgowy w K.(...).

Zaskarżonemu orzeczeniu obwiniony zarzucił rażące naruszenie prawa procesowego, przez błędną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności poprzez naruszenie zasady obiektywizmu, albowiem sąd nie uwzględnił szeregu wymienionych okoliczności przemawiających na jego korzyść, a także przez naruszenie zasady domniemania niewinności, naruszenie prawa do obrony i naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów. W ocenie obwinionego sąd

powszechny dopuścił się deliktu sędziowskiego, bowiem skazał go nie mając jakichkolwiek dowodów jego winy, co sąd przyznał, a wszelkie wątpliwości w sprawie ocenił na jego niekorzyść, czym naruszył podstawową zasadę prawa karnego, określoną w art. 5 k.p.k. i taki stan rzeczy został zaaprobowany przez sąd dyscyplinarny. Obwiniony podkreślał pominięcie wniosku o wznowienie postępowania i argumentacji w nim przedstawionej. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd dyscyplinarny zobowiązany był, zdaniem obwinionego, do sprawdzenia linii obrony r. pr. E. W., a w szczególności wszechstronnej oceny materiału dowodowego zarówno co do zasady, jak i co do ewentualnej kary, w przypadku przypisania winy. Podkreślano, iż dla wymiaru kary powinna również mieć znaczenie okoliczność, czy istniał pokrzywdzony, a jeśli tak, czy poniósł on szkodę i w jakiej wysokości, twierdząc iż dokument w postaci wyroku sądu powszechnego nie był w tym zakresie wiążący dla sądu dyscyplinarnego (k. 160 - 164 akt).

W odpowiedzi z dnia 23 kwietnia 2013 r. (k. 172 - 173 akt) na odwołanie obwinionego z dnia 11 marca 2013 r., Rzecznik Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Koszalinie podtrzymał argumentację przedstawioną we wniosku o ukaranie, uznając zarzuty podniesione przez obwinionego za całkowicie bezzasadne. Podkreślono, iż prawomocny wyrok sądu powszechnego zwalniał rzecznika od obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego, mającego na celu wykazanie winy radcy prawnego lub jej braku, jak też ustaleń co do okoliczności faktycznych popełnionego czynu. Wskazano, iż podniesione przez obwinionego okoliczności w postaci złożenia wniosku o wznowienie postępowania, który stanowił nadzwyczajny środek odwoławczy, nie miał wpływu na prawomocność wyroków już wydanych.

Postanowieniem z dnia 11 października 2013 r. (sygn. akt WO - 50/13) Wyższy Sąd Dyscyplinarny w Warszawie oddalił wniosek obwinionego o zawieszenie postępowania do czasu prawomocnego zakończenia postępowania toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w S.w sprawie o sygn. akt (...). Wskazano, iż przesłanką zawieszenia postępowania jest długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca jego prowadzenie, a takiej okoliczności Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie stwierdził (k. 176 akt).

W piśmie z dnia 14 października 2013 r. (k. 178 akt) wskazano, iż Sąd Apelacyjny w Szczecinie w sprawie(...) oddalił wniosek skazanego E. W. o wznowienie postępowania (k. 179 akt).

W piśmie z dnia 8 stycznia 2014 r. (k. 180 - 183 akt) obwiniony, reprezentowany przez obrońcę z wyboru, wniósł o dopuszczenie dowodu z pisemnych oświadczeń z podpisem notarialnie poświadczonym J. K., R. S. i S. D. na okoliczność, że pokrzywdzone stowarzyszenie nie poniosło szkody, że środki pieniężne znajdowały się w kasie stowarzyszenia, że obwiniony w sposób uprawniony dysponował środkami pieniężnymi w spornym okresie jak i późniejszym, aż do chwili składania pisma. Nadto wniesiono o dopuszczenie dowodu z dowodów wpłat środków pieniężnych do kasy stowarzyszenia przez obwinionego i dopuszczenie dowodu z zeznań ww. świadków, na okoliczności wskazane w oświadczeniach.

Obwiniony wnosił o zastosowanie art. 30 zd. 2 k.k. poprzez przyjęcie, że działał pod wpływem błędu nieusprawiedliwionego i w związku z tym zastosowanie złagodzenia kary przez wymierzenie obwinionemu kary znacznie łagodniejszej. Podkreślono okoliczność nie wskazania przez sąd I instancji motywów wymierzenia obwinionemu kary przyznając, iż okoliczność stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu powszechnego nie budziła wątpliwości, w świetle stwierdzenia popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Tym samym każde skazanie za przestępstwo naruszało art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i rola sądu dyscyplinarnego sprowadzała się do wymierzenia odpowiedniej kary dyscyplinarnej. Tym niemniej sąd I instancji w sposób niedostateczny odniósł się do wszystkich okoliczności mających wpływ na wymiar kary. Obwiniony podkreślał, iż nie mógł wcześniej podnieść wskazanych w piśmie wniosków dowodowych, z uwagi na ich ujawnienie dopiero w maju 2013 r. Tym samym wymierzona przez OSD kara, zdaniem obwinionego, była rażąco niesprawiedliwa.

Pismem z dnia 15 stycznia 2014 r. (k. 200 akt) obrońca obwinionego wniósł o odroczenie rozprawy z dnia 22 stycznia 2014 r. i wyznaczenie jej po 14 lutym 2014 r., z uwagi na swój stan zdrowia, potwierdzony zaświadczeniem lekarskim (k. 201 - 205 akt).

Na rozprawie w dniu 1 października 2014 r. (k. 210 akt) WSD oddalił wnioski dowodowe obwinionego, albowiem dotyczyły one okoliczności będących przedmiotem postępowania karnego sygn. akt (...), zakończonego prawomocnym wyrokiem skazującym. Zastępca Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego wniósł o utrzymanie w mocy orzeczenia sądu I instancji, z

uwagi na adekwatność wymierzonej kary do wagi popełnionego czynu.

Orzeczeniem z dnia 1 października 2014 r. (k. 211 akt), sygn. akt WO - 50/2013, Wyższy Sąd Dyscyplinarny w Warszawie (zw. dalej WSD) utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w Koszalinie z dnia 23 stycznia 2013 r., sygn. akt D 3/12, obciążając obwinionego kosztami postępowania odwoławczego przed WSD w kwocie 638,00 zł, płatnymi na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

W uzasadnieniu (k. 212 - 215 akt) WSD wskazał, iż słusznie sąd I instancji przyjął, iż postępowanie dyscyplinarne toczy się niezależnie od postępowania karnego, a przedmiotem obu tych postępowań jest ten sam czyn. Prawomocne orzeczenie sądu karnego jest zaś jednoznacznym stwierdzeniem faktu popełnienia przestępstwa, który stanowi podstawę do przyjęcia, że obwiniony popełnił przewinienie dyscyplinarne, które w niniejszej sprawie wyczerpało znamiona przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Wymierzoną karę WSD uznał za współmierną do popełnionego czynu dyscyplinarnego, albowiem umyślny występki przywłaszczenia mienia spowodował naruszenie godności zawodu radcy prawnego. Podkreślono nadto, iż wymierzona kara nie była karą najsurowszą przewidzianą w katalogu kar dyscyplinarnych.

W kasacji z dnia 8 grudnia 2014 r. (k. 234 - 237 akt) obwiniony, na podstawie art. 62² ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 523 § 1 k.p.k. w zw. z art. 525 § 1 k.p.k., zaskarżył w całości na korzyść obwinionego orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w Warszawie z dnia 1 października 2014 r. sygn. akt WO

- 50/2013. Zaskarżonemu orzeczeniu obwiniony zarzucił rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające wpływ na rozstrzygnięcie sprawy tj.:

- art. 117 § 1 k.p.k. w zw. z art. 133 § 2 k.p.k. w zw. z art. 450 § 3 k.p.k., poprzez przeprowadzenie rozprawy odwoławczej pod nieobecność obwinionego, mimo braku należytego zawiadomienia go o rozprawie, co uniemożliwiło obwinionemu przedstawienie argumentacji wspierającej jego odwołanie oraz realną realizację jego prawa do obrony, a co w konsekwencji powinno było skutkować odroczeniem rozprawy,

- art. 117 § 1 k.p.k. w zw. z art. 450 § 3 k.p.k., poprzez zaniechanie zawiadomienia obrońcy o terminie rozprawy, do udziału w której był uprawniony, a co powinno skutkować odroczeniem rozprawy i co w konsekwencji uniemożliwiło obwinionemu realizację jego prawa do obrony,

- art. 424 § 2 k.p.k., poprzez brak odniesienia się w uzasadnieniu orzeczenia, w części odnoszącej się do wymiaru kary, do okoliczności na które powoływał się obwiniony, w szczególności braku skargi pokrzywdzonego i braku szkody w mieniu stowarzyszenia oraz pełnienia przez obwinionego nadal funkcji członka zarządu, w tym prezesa zarządu pokrzywdzonego, co było sprzeczne z zasadami wymierzania kary określonymi w art. 53 § 2 k.k.,

Zaskarżonemu orzeczeniu obwiniony zarzucił również rażące naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 62³ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, poprzez wymierzenie obwinionemu rażąco niewspółmiernej kary dyscyplinarnej, w sytuacji nie rozważania przez WSD okoliczności podnoszonych przez obwinionego, a dotyczących jego relacji z pokrzywdzonym, braku skargi pokrzywdzonego, braku szkody w mieniu stowarzyszenia oraz pełnienia w stowarzyszeniu funkcji prezesa zarządu od początku 2011 r. (a wcześniej cały czas funkcji członka zarządu).

W związku z powyższym obwiniony wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu przy Krajowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie.

Na rozprawie w dniu 3 września 2015 r. (k. 239 - 239 verte akt) Sąd Najwyższy uwzględnił wniosek obrońcy obwinionego i odroczył rozprawę do dnia 17 listopada 2015 r. (k. 240 - 240 verte akt), a następnie do dnia 18 grudnia 2015 r. (k. 241 - 241 verte akt).

Wyrokiem z dnia 18 grudnia 2015 r. (k. 242 - 243 verte akt) **Sąd Najwyższy** uchylił zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazał Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy zważył, iż kasacja była częściowo zasadna w zakresie zarzutu obrazy prawa procesowego,

związanego z kwestią zawiadomienia o terminie rozprawy odwoławczej obrońcy obwinionego, tj. art. 117 § 1 k.p.k. Wskazano, iż obrońca obwinionego nie został wezwany na termin rozprawy odwoławczej w dniu 1 października 2014 r., co stanowiło rażące naruszenie tego przepisu, skutkujące także naruszeniem prawa do obrony obwinionego, tym bardziej, że nie był on obecny na tej rozprawie, a uchybienie tej rangi niewątpliwie mogło mieć wpływ na treść orzeczenia wydanego przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

Wobec stwierdzenia wadliwości procedowania, pociągającej za sobą potrzebę wydania orzeczenia kasatoryjnego, jako przedwczesne jawiły się Sądowi Najwyższemu pozostałe zarzuty dotyczące płaszczyzny wymiaru kary.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie, zwany dalej WSD, uznał za niezasadne odwołanie obwinionego i na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, utrzymał w całości w mocy zaskarżone orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w Koszalinie z dnia 23 stycznia 2013 r.

Nie kwestionując ustaleń faktycznych dokonanych przez OSD, dotyczących sprawstwa i winy r. pr. E. W., WSD rozważył wszystkie okoliczności podniesione w toku postępowania.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie podziela poglądu obwinionego wyrażonego w odwołaniu z dnia 11 marca 2013 r., że OSD naruszył zasadę obiektywizmu, zasadę domniemania niewinności, zasadę praw do obrony i zasadę swobodnej oceny dowodów.

Sąd podziela pogląd OSD, iż obwiniony r. pr. E. W. popełnił zarzucane mu czyny i wobec ukarania, zasadnie został na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 zd. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych obciążony kosztami postępowania.

Na skutek działań i zaniechań r. pr. E. W. doszło do rażącego naruszenia przyjętych przez Krajową Radę Radców Prawnych zasad Kodeksu Etyki Radcy Prawnego ustalonych w art. 6 ust. 2 w zw. z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, popełniając czyny sprzeczne ze ślubowaniem radcowskim i zasadami etyki radcy prawnego.

Nie budziło wątpliwości, iż obowiązki radcy prawnego polegają na wykonywaniu zawodu z należytą starannością i rzetelnością, wynikającą z wiedzy prawniczej, a także przestrzeganiu zasad etycznych. Znajduje to wyraz w art. 2 cytowanej ustawy, zgodnie z którym pomoc prawna świadczona przez radcę prawnego ma na celu ochronę prawną interesów podmiotów, na których rzecz jest wykonywana oraz art. 3 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym radca prawny wykonuje zawód ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego. Powyższe znajduje odbicie także w brzmieniu art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Rozumie się przez to, że z jednej strony działania radcy prawnego cechują się lojalnością, działaniem zgodnym z przepisami prawa i zasadami etyki, a z drugiej strony polegają na doradzaniu klientowi, zapewnianiu zastępstwa procesowego i wyjaśnianiu wątpliwości prawnych. Radca prawny, w tym E. W., obowiązany jest bowiem, zgodnie z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, dbać o godność zawodu przy wykonywaniu czynności zawodowych, a także w działalności publicznej i w życiu prywatnym.

W tym kontekście niezasadne były twierdzenia obwinionego, iż sąd powszechny nie orzekł zakazu wykonywania przez niego zawodu, nie działał przy popełnianiu występku w ramach działalności zawodowej radcy prawnego, a pokrzywdzony nie zgłaszał wobec niego żadnych zarzutów. Stosownie do treści art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, radca prawny wykonując swój zawód podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione, nienależyte wykonywanie zawodu radcy prawnego, jak i za czyny sprzeczne ze ślubowaniem radcowskim oraz zasadami etyki radcy prawnego.

Zgodnie zaś z art. 4 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, nieprzestrzeganie zasad etyki zawodowej przez radcę prawnego stanowi podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej. Zgodnie z art. 17 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. zawód radcy prawnego stanowi zawód zaufania publicznego, co obwiniony powinien mieć również na uwadze w działalności publicznej i w życiu prywatnym.

Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego (art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych). Wyrokiem z dnia 22 grudnia 2011 r. (sygn. akt (...)) Sąd Rejonowy w S. uznał oskarżonego E. W. za winnego tego, że w okresie od 30 sierpnia 2010 r. do 8 października 2010 r. w K., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, pełniąc funkcję v - ce prezesa Stowarzyszenia (...) w K. i będąc osobą

uprawnioną do dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku bankowym ww. stowarzyszenia, dokonał zaboru w celu przywłaszczenia pieniędzy w łącznej kwocie 102000,00 zł, poprzez ich wypłatę z konta bankowego stowarzyszenia (...) w banku (...) spółka akcyjna w ten sposób, że w dniu 30 sierpnia 2010 r. wypłacił kwotę 15000,00 zł, 6 września 2010 r. 30000,00 zł, 8 września 2010 r. 25000,00 zł, 9 września 2010 r. 10000,00 zł, 13 września 2010 r. 10000,00 zł, 20 września 2010 r. 3000,00 zł, 24 września 2010 r. 3000,00 zł i 8 października 2010 r. 6000,00 zł, czym działał na szkodę Stowarzyszenia (...) w K., kwalifikując ten czyn jako występki z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to, na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 - 3 k.k., skazał oskarżonego na karę roku pozbawienia wolności oraz wymierzył 50 stawek dziennych grzywny w kwocie po 40 zł każda. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności na okres 3 lat próby.

Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez zapłatę na rzecz Stowarzyszenia (...) w K. kwoty 18773,01 zł. Na podstawie art. 44 § 1 k.k. orzeczono o przepadku dowodów rzeczowych opisanych w wykazie Nr (...) i na k. 66 - 67 akt sprawy pod poz. 1 - 9, w postaci historii rachunku bankowego i potwierdzeń wykonania dyspozycji z rachunku bankowego nr (...), poprzez pozostawienie w aktach sprawy. Zasądzono nadto od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym opłatę w kwocie 580,00 zł (k. 28 - 28 verte akt). Wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2012 r. (sygn. akt (...)) Sąd Okręgowy w K. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelacje oskarżonego oraz jego obrońcy za oczywiście bezzasadne, zasądzając od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym opłatę w kwocie 580,00 zł (k. 29 akt).

Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie miał wątpliwości, iż prawomocny wyrok skazujący stanowił podstawę do przyjęcia, iż obwiniony popełnił przewinienie dyscyplinarne. Wniosek r. pr. E. W. o wznowienie postępowania karnego został oddalony przez Sąd Apelacyjny w S. postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2013 r., sygn. akt (...). W tym kontekście niezasadne było twierdzenie obwinionego o naruszeniu przez OSD zasady domniemania niewinności i błędną ocenę materiału dowodowego, w tym nie ustalenie co się stało z pieniędzmi, które obwiniony, jak sam przyznał, pobrał osobiście z banku. Nie doszło bowiem do naruszenia zasad obiektywizmu, a Sąd uwzględnił okoliczności przemawiające na jego korzyść, co wyrażało się m. in. w tym, że obwinionemu nie wymierzono najsurowszej z przewidzianych kar dyscyplinarnych, pomimo wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego w tym zakresie.

Wskazać również należy, iż kara wymierzona przez sąd powszechny nie była kara surową, a wręcz łagodną, objawiająca się m. in. stosunkowo niską grzywną i zawieszeniem wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Wbrew twierdzeniu obwinionego, wnioski dowodowe zgłoszone w postępowaniu dyscyplinarnym mogły zostać zgłoszone już w postępowaniu przed sądem powszechnym, a ich zgłoszenie na obecnym etapie postępowania miały na celu jedynie przedłużenie postępowania i stanowiło swoistą przyjętą przez obwinionego linię obrony. Zarzuty podnoszone wobec E. S. nie były przedmiotem badania w postępowaniu dyscyplinarnym, albowiem ewentualne zarzuty wobec byłego prezesa stowarzyszenia (...) były przedmiotem odrębnego postępowania karnego, które nie potwierdziło oskarżeń obwinionego i ich wpływu na jego sytuację. Zważyć należało, iż część materiału, w tym dowody wpłaty, zostały wytworzone przez samego obwinionego. Wbrew zarzutom odwołania, sąd dyscyplinarny nie był zobowiązany do ponownej oceny zeznań świadków z postępowania karnego, a zarzut naruszenia przez OSD zasady obiektywizmu w tym zakresie był chybiony.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie naruszył prawa do obrony obwinionego, poprzez nie uwzględnienie argumentów wskazanych we wniosku do Sądu Apelacyjnego w S. o wznowienie postępowania, w tym „bezkrytyczne przyjęcie za sądem powszechnym, że nakazano r. pr. E. W. naprawienie szkody przez zapłatę na rzecz stowarzyszenia kwoty 18773,01 zł”. Niezrozumiałe są twierdzenia obwinionego, iż wielokrotnie wyjaśniał, że szkody stowarzyszenia nigdy nie było, skoro wyrok w zakresie obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę 18773,01 zł uprawomocnił się i obwiniony nie wskazywał, na jakiej podstawie twierdził, iż miał prawną możliwość uchylenia się od jego wykonania na podstawie „swoich wyjaśnień i na podstawie zaświadczeń stowarzyszenia”, a „brak wiedzy sądu powszechnego przeniósł się w tym zakresie na sąd dyscyplinarny” i prowadził do naruszenia jego prawa do obrony w postępowaniu dyscyplinarnym. Niezasadny był również zarzut naruszenia przez OSD zasady swobodnej oceny dowodów, poprzez brak ich wszechstronnej oceny zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Oskarżony uważał bowiem, iż być może sąd dyscyplinarny uznałby go za niewinnego, gdyby rozważył „po co obwiniony miałby aż ośmiokrotnie pobierać środki pieniężne przez 1,5 miesiąca, na co miałby liczyć gdyby rzeczywiście chciał przywłaszczyć pieniądze, dlaczego pani S. dopiero w połowie

października 2010 r. pobięła na Policję i dlaczego wcześniej nie reagowała stosownym zawiadomieniem, dlaczego mijała się z prawdą co do zasad pozyskania i wykorzystania dotacji i dlaczego podczas postępowania przygotowawczego ani razu nie wspomniała, że to r. pr. E. W. rzekomo zdefraudował dotację”.

W uzasadnieniu orzeczenia z dnia 23 stycznia 2013r. oraz orzeczenia z dnia 1 października 2014 r. dokładnie określono motywy ww. orzeczeń. Obwiniony swoim postępowaniem dopuścił się czynu sprzecznego ze ślubowaniem radcowskim i zasadami etyki radcy prawnego, podważając zaufanie do zawodu radcy prawnego i poniżając go w opinii publicznej. Czynem tym naruszył godność zawodu i sprzeniewierzył się ślubowaniu radcowskiemu, albowiem pod pojęciem godności zawodu należy rozumieć także zdolność do dochowania wierności ślubowaniu, strzeżenia powagi zawodu i unikania zachowań mogących przynieść ujemę wykonywaniu zawodu, poprzez podważenie do niego zaufania lub poniżenie go w opinii publicznej. Sąd dyscyplinarny zważył, iż obwiniony został skazany prawomocnym już wyrokiem za popełnienie umyślnego występku, który nie licował z godnością zawodu radcy prawnego.

Obwiniony nie wyraził skruchy, a jego twierdzenia były wielokrotnie wewnętrznie sprzeczne, niekonsekwentne i nielogiczne. Obwiniony przyznał iż wypłacił środki z konta stowarzyszenia, w toku postępowania karnego twierdząc, iż wypłaty nastąpiły omyłkowo z nieprawidłowego konta z winy pracownika banku. Podobnie obwiniony do pisma z dnia 8 stycznia 2014 r. załączył dowody wpłat z dnia 30 sierpnia 2010 r., 6 września 2010 r., 8 września 2010 r., 9 września 2010 r., 13 września 2010 r., 20 września 2010 r. oraz 24 września 2010 r. Zostały one wytworzone przez samego obwinionego i nie tylko nie korespondowały z oświadczeniami załączonymi do ww. pisma, ale przede wszystkim nie zostały przedłożone w toku postępowania karnego, a zważywszy na daty ich wystawienia, nielogicznym byłoby, że gdyby wówczas istniały, obwiniony nie przedłożyłby ich w procesie karnym, skoro jak twierdził, był niewinny i wszystkie sądy skazywały go jedynie z powodu swojego niedouczenia i niezrozumienia istoty sprawy.

Sąd dyscyplinarny ocenił stopień społecznej szkodliwości czynu jako wysoki. Nie podzielono poglądu obwinionego o rażącym pogwałceniu jego prawa do rzetelnego procesu sądowego, tj. art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, przez pozbawienie obwinionego prawa do obrony (art. 6 k.p.k.), poprzez „całkowite zaniechanie rozważenia linii obrony obwinionego w świetle materiału sprawy i arbitralne bezpodstawne przyjęcie wyłącznie założeń obciążających obwinionego”. Sąd dokonał rzetelnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, z którego wynikało jednoznacznie, iż r. pr. E. W. był winny zarzucanych mu czynów. Prawo do obrony obwinionego nie było niczym ograniczone, obwiniony korzystał z niego składając wyjaśnienia, wnioski

1 podnosząc twierdzenia. Nie danie wiary twierdzeniom obwinionego, które w same w sobie nie są dowodem, nie stanowiło przejawu pogwałcenia prawa obwinionego do obrony. Radca prawny E. W. korzystał z prawa do obrony w pełnym zakresie, miał prawo do przedstawienia stanowiska w sprawie i wszelkich dowodów na jego poparcie, mógł składać wyjaśnienia bądź odmawiać ich składania, zaznajamiać się z aktami sprawy, która była jawna. Zarzuty stawiane obwinionemu znalazły potwierdzenie w okolicznościach sprawy i zgromadzonym zgodnie z procedurą materiałem dowodowym, stanowiąc podstawę do ukarania obwinionego. Wskazać również należy, iż kary wymierzone obwinionemu były nie były najsurowsze, wobec ustalonych rażących naruszeń zasad postępowania radcy prawnego, a także skutków działań i zaniechań obwinionego, które były dolegliwe i wynikały bezpośrednio z niewłaściwego postępowania obwinionego.

Twierdzenia podnoszone przez obwinionego w toku postępowania nie mogły prowadzić do uwolnienia r. pr. E. W. od odpowiedzialności wynikającej z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. To obwiniony bowiem został skazany prawomocnym wyrokiem sądu powszechnego, a nie E. S., zaś okoliczności wpływające na wymiar kary uwzględnia się tylko co do osoby, której dotyczą. Wbrew twierdzeniom obwinionego, orzeczenie sądu dyscyplinarnego przy jednoczesnym uprzednim skazaniu przez sąd powszechny, nie narusza zakazu ponownego skazania za to samo przestępstwo. Obwiniony dopuścił się bowiem przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Składając ślubowanie radca prawny zobowiązuje się m. in. postępować godnie i uczciwie, ukształtowane bowiem w toku wykonywania zawodu ideały i obowiązki etyczne są jedną z gwarancji realizowania zawartej w Konstytucji RP zasady demokratycznego państwa prawnego. Radca prawny pełniąc szczególną rolę służy interesom sprawiedliwości.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny utrzymując w mocy zaskarżone orzeczenie uznał, iż wymierzona, na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 3 i ust. 2b ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, kara zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy

prawnego na okres 5 lat oraz dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na okres 5 lat jest współmierna do popełnionego czynu dyscyplinarnego.

Zgodnie bowiem z art. 2b ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, sąd dyscyplinarny wymierzając karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego obligatoryjnie orzeka dodatkowo zakaz wykonywania patronatu, na czas od lat dwóch do dziesięciu. Sąd wymierzył karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc aby jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Jak już wskazano, sąd uwzględnił motywację obwinionego i jego sposób zachowania się, rodzaj i stopień naruszenia ciężących na obwinionym obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw czynu, właściwości i warunki osobiste obwinionego, sposób życia przez popełnieniem czynu i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza stosunek do obowiązku naprawienia szkody i zadośćuczynienia w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się obwinionego i pokrzywdzonego.

Wobec popełnienia przez obwinionego umyślnego występku przywłaszczenia mienia obwiniony dopuścił się rażącego naruszenia godności zawodu radcy prawnego. Orzeczona kara jest karą dolegliwą, lecz nie najsurowszą w katalogu kar dyscyplinarnych i daje radcy prawnemu możliwość powrotu do wykonywania zawodu w sposób prawidłowy.

Wobec wagi popełnionego czynu i po rozważeniu wszystkich okoliczności mających wpływ na wymiar kary sąd uznał, iż wymierzenie obwinionemu kary ostrzeżenia, upomnienia, nagany z ostrzeżeniem bądź zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na okres niższy niż 5 lat byłoby niewspółmierne do wagi popełnionego czynu i nie spełniałoby swoich celów w zakresie prewencji indywidualnej i ogólnej.

O kosztach postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym orzeczono w oparciu o przepis art. 70⁶ ustawy o radach prawnych w związku z § 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz § 2 uchwały nr 86/

IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego.